

Prof. dr. LORENA FILIP

– interviu colecționat în 2022

Facultatea urmată și promoția:

În anul 1994, am absolvit Facultatea de Farmacie din cadrul Universității de Medicină și Farmacie Cluj-Napoca.

Unde lucrați în prezent? Ce faceți mai exact?

Din anul 1995 și până în prezent sunt cadru didactic titular în cadrul Facultății de Farmacie. Sunt Profesor Universitar la disciplina Bromatologie, Igienă, Nutriție, activitatea mea didactică constând în activități de curs adresate studenților de la specializările Farmacie – limba română, anul III și IV, Nutriție și Dietetică, anul I și II, Masterat Nutriția și calitatea vieții, anul I și II.

Cum v-ați implicat în viața societății până acum?

Una dintre cele mai importante realizări o reprezintă înființarea, pentru prima dată în România, a programului de studiu Nutriție și Dietetică. Împreună cu dna prof. dr. Doina Miere, după aproape 5 ani de studiu și birocrație, am reușit să obținem aprobarea înființării acestui nou program de studiu. Astfel, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca devine, prin Hotărâre de Guvern, prima universitate din România care organizează examen de admitere la acest program de studiu, începând cu anul 2008.

Prima promoție de dieteticieni a absolvit în anul 2011. Modelul nostru a fost preluat și de alte centre universitare: Târgu Mureș, Iași, Timișoara, Suceava, Oradea, Arad, Craiova.

Această nouă profesie a parcurs un drum destul de anevoios până să fie recunoscută, dar avem marea satisfacție că până la sfârșitul anului 2022 reușim să organizăm și cea de a doua sesiune de examen pentru obținerea titlului de Dietetician Autorizat, la Cluj-Napoca și în alte 4 centre universitare din țară.

Dacă nutriția în țara noastră a ajuns la un nivel înalt de studiu și de cercetare, cred că ni se datorează și nouă, celor ce am pus bazele acestei profesii și am pregătit până acum aproape 500 de dieteticieni, numai în cadrul universității noastre. Împreună cu studenții am reușit să demarăm o serie de proiecte de educație nutrițională în școli din municipiul Cluj-Napoca. Începând cu anul 2011, am organizat anual o serie de manifestări științifice adresate studenților, dieteticienilor, dar și altor categorii de profesioniști din domeniul sănătății.

Cel mai important eveniment organizat este Congresul Internațional „Nutriția-Medicina Viitorului”, o manifestare științifică care reunește profesioniști din domeniul sănătății, cu preocupări vis-à-vis de nutriție și stil de viață. Am reușit să dezvoltăm relații de colaborare strânse cu personalități marcante, în special din Spania și Italia, cu care am și demarat proiecte comune. Pe viitor ne propunem să demarăm o serie de proiecte de educație nutrițională care să se adreseze mai multor categorii de populație. Sperăm ca efortul nostru să contribuie major la menținerea stării de sănătate a populației din țara noastră, la prevenirea apariției unor boli, la adoptarea unui stil de viață sănătos, iar pe termen lung chiar să contribuim la prelungirea speranței de viață și creșterea calității vieții.

Ce v-a determinat să alegeți să studiați la UMFIIH Cluj?

Am urmat liceul înainte de Revoluția din 1989. Nu aveam foarte multe opțiuni la acel moment, dar pentru viitoarea profesie pentru care am optat, Facultatea de Farmacie din Cluj-Napoca era, fără nicio îndoială, alegerea preferată. Cei mai buni și renumiți profesioniști din țară erau absolvenți ai Institutului Medico-Farmaceutic din Cluj-Napoca (așa se numea pe vremea aceea). Deci nici nu se puneau problema să merg într-un alt centru universitar, cu toate că destul de aproape de Oradea era și Timișoara.

Ce vă doreați să deveniți când erați copil?

Până să merg la școală, am vrut să fiu și medic și dirijor și cântăreț de operă (cu toate că nu am niciun talent), cu alte cuvinte, de toate. Mai târziu, mi-am dorit să devin învățător, apoi profesor de limba franceză. Am avut parte de dascăli minunați, pe care îi port în sufletul meu pentru totdeauna, iar pentru că îi apreciam foarte mult și au fost un exemplu de dăruire și profesionalism, am vrut să copiez modelul ce mi l-au oferit. Îmi aduc aminte și acum de jocurile „de-a școala”, cum am

„corectat” cu roșu și am dat note în revistele Magazin Istoric la care tatăl meu era abonat. Vă dați seama ce „bucuros” a fost când a descoperit colecția de reviste, toată mâzgălită și cu note.

Când ați hotărât ce drum doriți să urmați în viață?

Eram în clasa a VII-a când am început să studiez chimia. A devenit una dintre materiile pe care le îndrăgeam cel mai mult. Părinții mei m-au orientat atunci spre profesii care aveau la bază chimia, ulterior descoperind că și biologia se număra printre materiile preferate, așa că au rămas în discuție medicina și farmacia. M-am decis până la urmă să mă orientez spre farmacie pentru că învățătoria mea (cu care am păstrat legătura până în ultimele ei clipe) m-a dus de câteva ori în farmacia unde soțul dânzei era farmacist șef, pentru a cunoaște și a mă familiariza cu această profesie. Și astfel, cu multă răbdare și pricepere din partea dânilor, m-au făcut să îndrăgesc această minunată profesie. Un alt moment important a fost anul V de facultate, când dna. prof. dr. Maria Neamțu de la disciplina Chimie Generală și Anorganică m-a solicitat să fac practică și să particip la unele lucrări de laborator, alături de dânsa. La finalul anului V, doamna profesor mi-a făcut propunerea de a rămâne cadru didactic la disciplina unde dânsa era șef de catedră.

Ca urmare, după terminarea facultății, mi-am depus dosarul pentru concurs în vederea ocupării postului de preparator universitar și în felul acesta am devenit cadru didactic universitar. Consider că am fost extrem de norocoasă, drumul pe care am pornit atunci era cel în care mi-am putut împlini visele. Am ajuns farmacist, dar în același timp și profesor, așa cum mi-am dorit.

Cum v-a influențat/vă influențează formarea la UMF Cluj?

Uneori mă gândesc ce aș fi fost dacă nu urmam cursurile Facultății de Farmacie din Cluj-Napoca. Trebuie să mărturisesc că nu am intrat de prima dată la facultate. Atunci erau 20 de locuri la Farmacie și concurența era foarte mare, 17-19 candidați/loc, se intra cu media peste 9.

Am dat de 3 ori și de fiecare dată eram pe locul 21, adică prima pe lista respinșilor, uneori la o diferență de 3 miimi față de ultimul candidat admis (practic aveam aceeași medie), dar a treia oară s-au suplimentat locurile și în final am fost admisă.

Așa că pot spune că admiterea la Facultatea de Farmacie din Cluj-Napoca a fost o provocare, nu numai pentru mine, ci și pentru sutele de candidați înscriși la admitere. Pregătirea de care am beneficiat în studenție m-a ajutat să pot urma cariera didactică, să mă înscriu la rezidențiat (am fost prima generație care am dat examen de licență și rezidențiat), cu toate că la acel moment nu știam la ce îmi va folosi.

Studiile doctorale au urmat imediat după ce am ocupat postul de preparator universitar și categoric formarea în cadrul universității noastre a avut un rol important în modul în care am reușit să finalizez teza, pentru care am primit distincția „cum laudae”. În cariera didactică, am încercat să îmi cultiv, să-mi dezvolt abilitățile de predare și m-am bazat pe câteva principii pe care mi le-am însușit de la părinți, dar și de la dascălii mei din facultate. Fără să prevăd că eu voi fi la rândul meu cadru didactic, în timpul facultății mi-au rămas întipărite în minte o multitudine de întâmplări din care am tras învățăminte ce mi-au modelat atât stilul de predare cât și caracterul omului/dascălului care sunt azi.

Vă amintiți o întâmplare memorabilă/marcantă din perioada studiilor?

Studentia este una dintre cele mai frumoase perioade din viață. Tinerețea, entuziasmul, spontaneitatea, inocența, pasiunea, curiozitatea, ambiția, perseverența, dorința de a ne face cât mai mulți prieteni, viața din căminul studentesc, au fost și sunt câteva atuuri ale studentiei. Sunt multe momente frumoase, memorabile și nu aș vrea să dau o importantă mai mare unora față de altele. Totuși, nu pot să uit niciodată sesiunile de examene în care învățam ore în șir, fără să mai ținem cont că e noapte sau zi, iar singura dorință era să se termine cât mai repede, să putem dormi o noapte întreagă. Examenele se dădeau oral, uneori stăteam câte o zi întreagă în sala de examen. Așa a fost la Chimie organică, intrai dimineața în examen și nu știai în câte ore vei scăpa, în funcție de cum îți era norocul. Îmi aduc aminte de orele în care lucrăm în laboratoarele de chimie și eram „îmbibați” cu mirosul substanțelor chimice, hidrogenul sulfurat, acidul acetic glacial sau bromul erau vedetele. Excursiile pe care le făceam în anul I pentru a identifica plantele medicinale din flora spontană erau întotdeauna un prilej de bucurie.

Când am trecut în anul III, odată cu materiile de specialitate au dat năvală sute de formule și structuri, aveam la farmacognozie structuri ale unor substanțe pe care le asemănam cu bradul de Crăciun. Nu treceam niciun examen dacă nu știam structurile substanțelor și nu erau puține, mai ales la chimie farmaceutică.

Apoi am ajuns să mergem în clinică, ne pregăteam pentru a fi farmaciști clinicieni, la prima vizită într-un salon ATI ajungând să ies mai palidă și mai sfârșită decât oricare dintre pacienți. Cu mare bucurie, dar și cu regret, ne-am apropiat de anul V, nici nu știu cum au trecut anii și aproape terminam facultatea. Bucuria serenadelor și a chefurilor de la sfârșitul celor 5 ani nu a fost însă deplină, urma să susținem, pentru prima dată în istoria facultăților, un examen de licență care consta din încă 2 probe, una teoretică și una practică, pe lângă susținerea lucrării de diplomă. Generațiile dinaintea noastră nu au dat examen de licență, au susținut doar lucrările de diplomă, așa cum se numeau atunci. Țin minte și acum emoțiile cu care am pășit în Amfiteatrul Popper, la examenul

teoretic, trebuia să extragem mai multe bilete cu subiecte din materii de specialitate, iar comisia era formată, dacă nu mă înșel, din vreo 5 sau chiar 7 profesori, toți recunoscuți pentru exigența lor. Nu mai țin minte ce subiecte am extras, dar nu am să uit niciodată că emoțiile s-au spulberat pe măsură ce descopeream empatia, umanitatea profesorilor mei. A fost momentul în care am reușit să mă concentrez cel mai bine, să răspund la întrebări și să fiu mulțumită de mine. În cariera mea didactică am încercat să nu uit această experiență și m-am străduit să creez acea atmosferă prielnică studenților de a-și exprima abilitățile, de a-și demonstra însușirea cunoștințelor, fără să fie încătușați de emoții inutile.

Ați avut/aveți un dascăl preferat? Dacă da, de ce l-ați ales pe cel indicat?

Întotdeauna mi-am respectat dascălii, le-am fost și le sunt recunoscătoare pentru omul care sunt azi. Fiecare, într-o măsură mai mică sau mai mare, și-au pus amprenta asupra modului în care am evoluat. Totuși, au fost doi dascăli care mi-au influențat major parcursul profesional, dna. prof. dr. Maria Neamțu și dl. prof. dr. Marius Bojiță. Poate că nu voi reuși niciodată să le mulțumesc îndeajuns.

Dna. prof. dr. Maria Neamțu a fost cea care a descoperit abilitățile mele didactice, dânsi îi datorez multe. A fost omul care la bine și la greu era alături de mine, m-a sprijinit și m-a încurajat să merg mai departe când simțeam că tot efortul meu e în zadar.

M-a făcut să îndrăgesc chimia anorganică, dar tot dânsa a fost cea care a simțit că sufletul meu era chimia sanitară și cu toate că știu cât a durut, m-a lăsat să mă transfer la o altă disciplină. Azi mă bucur că încă mai pot să o am aproape, interacțiunea noastră e mai puțin în plan profesional și mai mult de suflet. Sunt convinsă că dacă dânsa nu mi-ar fi dat ocazia să îmi demonstrez abilitățile și competențele, parcursul meu profesional nu ar fi fost nici pe departe ceea ce mi-aș fi dorit.

Dl. prof. dr. Marius Bojiță a fost conducătorul meu de doctorat. A fost cel care mi-a deschis oportunități, cel care într-un fel a și decis parcursul meu profesional. De la dânsul am primit multe lecții de viață, dar una dintre cele mai importante este aceea că dacă poți ajuta, să o faci fără să precupețești niciun efort și fără să aștepti recunoștință. Tot dânsul m-a învățat despre diversitatea lumii și unicitatea ei, ca urmare am avut așteptări de la fiecare atât cât poate da și nu mai mult.

Asta m-a ajutat să-i înțeleg mai bine pe cei din jurul meu. E greu să spui în puține cuvinte cât de mult înseamnă un dascăl pentru elevul său și niciodată elevul nu va putea să-i fie recunoscător pe măsură, de aceea nu pot decât să spun că acești doi dascăli sunt și vor fi mereu în sufletul meu în aceeași măsură în care sunt și părinții mei.

Cum puteți descrie relația dumneavoastră cu foștii colegi?

Au trecut aproape 30 de ani de când am terminat facultatea, dar cu toate acestea, unele legături au rămas la fel de puternice ca și în vremea studenției. Întotdeauna la întâlnirile obișnuite de 10, 20 de ani de la terminarea facultății, bucuria revederii era imensă, de fiecare dată ne despărțeam cu greu și ne doream să ne revedem cât mai curând. Am colegi de facultate cu care am împărtășit aceeași pasiune pentru cariera universitară chiar aici în universitatea noastră, cu alții, din alte universități din țară sau din străinătate, am relații de colaborare în domeniul științific și de cercetare. Am colegi de facultate din Maroc, Israel, Iordania, Palestina, Grecia cu care păstrez legătura. Prietenii din facultate au rămas, timpul nu a reușit să le șteargă din mintea și sufletul meu, chiar dacă ne vedem sau ne vorbim doar la zile de naștere.

Ce ați recomanda actualilor studenți UMF?

Pentru studenți nu am ceva recomandări în mod special, dar i-aș ruga să se oprească o secundă din agitația și viteza cu care „aleargă” spre finalul studenției, să privească în jur și să învețe.

Să învețe să fie oameni, să iubească frumosul, să empatizeze și să ajute. Ei sunt generația care își va pune amprenta asupra următoarei generații. Cum și-ar dori să fie aceasta? Cum le-ar plăcea să evolueze lumea în care trăim? Cum e mai bine să fim? Cine va câștiga, individul robot sau cel plin de umanitate? Rămâne de reflectat și de văzut! Cineva spunea cândva că succesul profesional nu este pe deplin decât dacă și caracterul uman este la același înalt nivel de evoluție. Aspirațiile sunt mari, dar să nu uităm nicio secundă că fiecare în parte suntem ființe cu trăiri, sentimente și vise, așa că alegeți cu înțelepciune și multă responsabilitate direcția spre care ne îndreptăm.